

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ ТА СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра корейської і японської філології

Курсова робота
з корейської філології

на тему:

АСТРОЛОГІЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ В СУЧАСНІЙ КОРЕЙСЬКІЙ
МОВІ: СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНИЙ АСПЕКТ

Студентки групи Кор. 20-21

факультету східної та слов'янської філології

денної форми навчання

Освітньої програми: Корейська мова і література та переклад

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.066 Східні мови та

літератури (переклад включно), перша – корейська

Домачук Ірини Максимівни

Науковий керівник:

д.ф. Поздняков Кирило Олександрович

Національна шкала

Кількість балів

Оцінка ЄКТС

ЗМІСТ

ЗМІСТ	2
ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД АСТРОЛОГІЇ В КОРЕЇ	6
1.1 Історичні аспекти розвитку астрології в Кореї	6
1.2 Сучасний стан астрології в Кореї	10
1.3 Астрологічна термінологія в корейській мові	13
Висновки до розділу 1	16
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ОСНОВНИХ АСТРОЛОГІЧНИХ ТЕРМІНІВ У КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ	17
2.1 Вплив інших мов на формування астрологічної термінології в корейській мові.....	17
2.2 Особливості та проблеми перекладу астрологічних термінів.....	19
2.3 Методи перекладу та адаптації термінів у корейській мові	22
Висновки до розділу 2.....	26
РОЗДІЛ 3. ПОРІВНЯННЯ АСТРОЛОГІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В РІЗНИХ МОВАХ	27
3.1 Порівняння астрологічної термінології в корейській та інших мовах	27
3.2 Виявлення спільних та відмінних рис	30
Висновки до розділу 3.....	34
ВИСНОВКИ	35
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	37

ВСТУП

Актуальність теми. Астрологія є однією з найдавніших систем знань, яка протягом століть привертала увагу людей різних культур та епох. Вона відображає прагнення людини зрозуміти свою роль у Всесвіті, передбачити майбутнє та знайти відповіді на одвічні питання буття. Корейська астрологія, яка має багатовікову історію та унікальні особливості, посідає особливе місце серед астрологічних традицій світу.

Актуальність дослідження астрологічної термінології в корейській мові зумовлена кількома факторами. В умовах глобалізації та зростання міжкультурної комунікації постає необхідність у поглибленому вивченні та порівнянні астрологічних систем різних культур. Це дозволяє виявити спільні риси та відмінності, краще зрозуміти культурні та світоглядні особливості кожної традиції.

Дослідження астрологічної термінології в корейській мові є важливим для розвитку лінгвістичної науки. Астрологічна лексика відображає не лише спеціальні знання, але й культурні, історичні та філософські аспекти мови. Вивчення астрологічної термінології допомагає глибше зрозуміти процеси формування та розвитку мови, її зв'язок з іншими галузями знань.

Актуальність теми зумовлена практичними потребами перекладу та адаптації астрологічної термінології в умовах міжкультурної комунікації. Адекватний переклад астрологічних текстів та термінів вимагає не лише лінгвістичних знань, але й розуміння культурного контексту та специфіки астрологічних систем. Дослідження особливостей та проблем перекладу астрологічної термінології може сприяти підвищенню якості перекладів та ефективності міжкультурного діалогу.

Крім того, актуальність дослідження астрологічної термінології в корейській мові пов'язана з популярністю астрології в сучасному суспільстві. Багато людей звертаються до астрологічних прогнозів та консультацій, шукаючи відповіді на різноманітні життєві питання. Розуміння астрологічної термінології

та її культурних особливостей може допомогти людям краще орієнтуватися в астрологічній інформації та приймати більш усвідомлені рішення.

Нарешті, актуальність теми зумовлена потребою у збереженні та розвитку традиційних знань та культурної спадщини. Корейська астрологія є важливою частиною культурної ідентичності корейського народу, відображаючи його світогляд, цінності та вірування. Дослідження астрологічної термінології в корейській мові сприяє збереженню та популяризації цієї унікальної традиції, а також її інтеграції у світовий культурний контекст.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є комплексний аналіз астрологічної термінології в корейській мові, виявлення її структурно-семантичних особливостей та порівняння з астрологічною термінологією в інших мовах. Для досягнення цієї мети було поставлено такі завдання:

- Дослідити історичні аспекти розвитку астрології в Кореї та формування астрологічної термінології в корейській мові.
- Проаналізувати основні астрологічні терміни в корейській мові, їх структуру, семантику та особливості вживання.
- Виявити вплив інших мов на формування астрологічної термінології в корейській мові.
- Дослідити особливості та проблеми перекладу астрологічних термінів з корейської мови на інші мови.
- Проаналізувати методи перекладу та адаптації астрологічних термінів у корейській мові.
- Провести порівняльний аналіз астрологічної термінології в корейській та інших мовах, виявити спільні та відмінні риси.

Об'єкт дослідження: астрологічна термінологія в корейській мові.

Предмет дослідження: структурно-семантичні особливості астрологічної термінології в корейській мові, її історичний розвиток, проблеми перекладу та адаптації, а також порівняння з астрологічною термінологією в інших мовах.

Методи дослідження. В процесі написання курсової роботи була використана система загальнонаукових та спеціальних емпіричних і теоретичних

методів дослідження. Також використовувалися такі емпіричні методи, як, опис, порівняння та узагальнення.

Структура роботи. Робота складається зі змісту, вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків та списку використаних джерел.

Загальний обсяг роботи – 41 сторінка.

РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД АСТРОЛОГІЇ В КОРЕЇ

1.1 Історичні аспекти розвитку астрології в Кореї

Астрологія має давню історію в Кореї, яка сягає своїм корінням ще в період Трьох королівств (57 р. до н.е. - 668 р. н.е.). У цей час астрологія використовувалася для визначення сприятливих дат для важливих подій, таких як коронації, весілля та військові кампанії [1, с. 23]. Астрологічні вірування та практики були тісно пов'язані з даосизмом та буддизмом, які мали значний вплив на корейську культуру та суспільство.

У період династії Корьо (918-1392) астрологія набула ще більшого значення. Було створено спеціальний державний орган - Чхонмунгам, який відповідав за астрономічні та астрологічні спостереження та передбачення. Астрологи при дворі мали високий статус і часто виступали радниками правителів у питаннях державного управління та прийняття важливих рішень.

За часів династії Чосон (1392-1910) астрологія продовжувала відігравати важливу роль у корейському суспільстві. Астрологічні знання використовувалися для складання календарів, передбачення погодних умов та визначення сприятливих дат для сільськогосподарських робіт. Крім того, астрологія застосовувалася для визначення сумісності подружжя перед весіллям та для вибору імен для новонароджених дітей [2, с. 52].

Астрологія в Кореї тісно пов'язана з концепцією інь-ян та теорією п'яти елементів. Згідно з цими вченнями, всі явища у Всесвіті можна розділити на дві протилежні, але взаємодоповнюючі сили - інь та ян, а також на п'ять основних елементів: дерево, вогонь, земля, метал та вода. Ці принципи лягли в основу корейської астрології та використовувалися для інтерпретації астрологічних карт та передбачення майбутнього [3, с. 74].

Одним із ключових понять в корейській астрології є "чхон" (천), що означає "небо" або "космос". Це поняття відображає уявлення про те, що небесні тіла та явища мають безпосередній вплив на життя людей та події на Землі.

Астрологи вивчали рух планет, зірок та інших небесних об'єктів, щоб зрозуміти їх вплив на людську долю та передбачити майбутнє [4, с. 89].

Іншим важливим терміном в корейській астрології є "сінса" (신사), що перекладається як "божественний майстер". Сінса - це професійні астрологи, які мають глибокі знання в галузі астрології та використовують їх для надання консультацій та передбачень. Вони користувалися великою повагою в корейському суспільстві та часто працювали при дворі правителів або в спеціальних астрологічних інститутах.

Протягом століть корейська астрологія зазнавала впливу інших культур, зокрема китайської та індійської. Китайська астрологія, яка базується на циклах 12 тварин та 5 елементів, була адаптована до корейських реалій та інтегрована в місцеві астрологічні практики. Індійська астрологія, відома як "ведична астрологія", також мала певний вплив на розвиток астрології в Кореї, особливо в контексті використання гороскопів та астрологічних карт.

У сучасній Кореї астрологія продовжує відігравати важливу роль у повсякденному житті людей. Багато корейців звертаються до астрологів для отримання порад щодо різних аспектів життя, таких як вибір партнера, кар'єра, здоров'я та фінансові питання. Астрологічні прогнози регулярно публікуються в засобах масової інформації, а астрологічні консультації доступні як в традиційних астрологічних центрах, так і онлайн.

Незважаючи на модернізацію та вестернізацію корейського суспільства, астрологія залишається невід'ємною частиною культурної спадщини Кореї. Вона продовжує впливати на світогляд та прийняття рішень багатьох корейців, навіть якщо вони не є активними прихильниками астрологічних практик [5, с. 48]. Астрологічна термінологія глибоко вкорінена в корейській мові та культурі, відображаючи багатовікову історію розвитку астрології в Кореї.

У період японської окупації Кореї (1910-1945) астрологія зазнала певних обмежень та утисків з боку колоніальної влади. Японська адміністрація намагалася придушити традиційні корейські практики, в тому числі й астрологію, розглядаючи їх як забобони та перешкоди на шляху до модернізації.

Однак, незважаючи на ці труднощі, астрологія продовжувала існувати в підпіллі та зберігала свою популярність серед корейського населення.

Після здобуття Кореєю незалежності в 1945 році астрологія почала відроджуватися та набувати нового розквіту. Були засновані астрологічні товариства та школи, які займалися вивченням та популяризацією астрологічних знань. Астрологи активно брали участь у громадському житті, надаючи консультації та прогнози як для окремих людей, так і для організацій та державних установ.

У 1970-х та 1980-х роках астрологія в Кореї зазнала певної комерціалізації. З'явилися численні астрологічні видання, телевізійні програми та радіопередачі, які популяризували астрологію серед широкої аудиторії. Астрологічні послуги стали більш доступними та різноманітними, охоплюючи такі сфери, як любовна астрологія, бізнес-астрологія та астрологія здоров'я.

Наприкінці XX - на початку XXI століття астрологія в Кореї продовжувала розвиватися та адаптуватися до нових умов. З поширенням інтернету та цифрових технологій астрологічні послуги стали ще більш доступними та різноманітними [6, с. 135]. Онлайн-платформи та мобільні додатки дозволили користувачам отримувати персоналізовані астрологічні прогнози та консультації в будь-який час та в будь-якому місці.

Водночас, на сучасному етапі астрологія в Кореї стикається з певними викликами та критикою. Деякі науковці та скептики ставлять під сумнів достовірність астрологічних передбачень та наголошують на необхідності більш критичного та науково обґрунтованого підходу до астрології. Крім того, астрологія іноді асоціюється з шарлатанством та псевдонаукою, що може підривати її репутацію та довіру до неї з боку суспільства.

Незважаючи на ці виклики, астрологія залишається важливою частиною корейської культури та світогляду. Багато корейців продовжують звертатися до астрологів для отримання порад та настанов у різних сферах життя. Астрологічні прогнози та гороскопи регулярно публікуються в засобах масової інформації, а

астрологічні консультації пропонуються в спеціалізованих центрах та онлайн-платформах.

Астрологія в Кореї також тісно пов'язана з традиційними святами та обрядами. Наприклад, під час свята Соллаль (Новий рік за місячним календарем) багато корейців звертаються до астрологів, щоб дізнатися про свою долю та отримати поради на наступний рік. Астрологічні ритуали та церемонії проводяться в храмах та культових місцях, де люди моляться та просять благословення у небесних сил.

Крім того, астрологія в Кореї тісно пов'язана з концепцією "саханджіголь" (사향지골), що перекладається як "чотири стовпи долі". Ця концепція базується на вченні про те, що доля людини визначається чотирма факторами: роком, місяцем, днем та годиною народження. Астрологи використовують ці дані для складання детальних астрологічних карт та передбачення майбутнього.

У корейській астрології також використовується система "сіпджанггу" (십장구), що перекладається як "десять небесних стовпів". Ця система базується на циклах десяти небесних стовпів, кожен з яких має свої унікальні характеристики та впливи [7, с. 154]. Астрологи аналізують взаємодію цих стовпів з іншими елементами астрологічної карти, щоб отримати більш детальне розуміння долі та потенціалу людини.

Астрологія в Кореї також тісно пов'язана з концепцією "інсен" (인성), що означає "людська природа" або "характер". Астрологи вивчають вплив небесних тіл на формування та розвиток людської особистості. Вони використовують астрологічні карти для визначення сильних та слабких сторін характеру людини, а також для надання порад щодо самовдосконалення та особистісного зростання.

У корейській астрології існує поняття "мьонгса" (명사), що перекладається як "астролог" або "майстер долі". Мьонгса - це професійні астрологи, які мають глибокі знання в галузі астрології та використовують їх для надання консультацій та передбачень. Вони користуються повагою в корейському суспільстві та часто мають багаторічний досвід роботи в цій сфері [1, с. 109].

Отже, історія розвитку астрології в Кореї є довгою та багатогранною. Незважаючи на періоди утисків та критики, астрологія залишається важливою частиною корейської культури та світогляду. Вона тісно пов'язана з традиційними віруваннями, філософськими концепціями та повсякденним життям корейців. Астрологічна термінологія відображає багату історію та унікальні особливості корейської астрології, а також її адаптацію до сучасних умов.

1.2 Сучасний стан астрології в Кореї

Астрологія в сучасній Кореї продовжує відігравати важливу роль у житті багатьох людей. Незважаючи на те, що офіційно астрологія не визнана наукою, вона залишається популярною практикою, яка допомагає корейцям приймати рішення та шукати відповіді на життєві питання [8, с. 24]. Сучасні астрологи використовують різноманітні методи та техніки, поєднуючи традиційні знання з новими підходами та технологіями.

В Кореї існує безліч астрологічних шкіл та інститутів, які пропонують курси та програми навчання для тих, хто бажає стати професійним астрологом. Ці заклади забезпечують ґрунтовну підготовку, яка включає вивчення астрологічних теорій, методів інтерпретації та практичних навичок консультивання. Багато корейських астрологів мають сертифікати та ліцензії, що підтверджують їхній професіоналізм та компетентність.

Астрологічні послуги в Кореї надаються в різних форматах, від особистих консультацій до онлайн-платформ та мобільних додатків [9, с. 63]. Клієнти можуть отримати персоналізовані астрологічні прогнози, аналіз сумісності з партнером, рекомендації щодо вибору сприятливих дат для важливих подій тощо. Астрологи також пропонують послуги для бізнесу, допомагаючи компаніям приймати стратегічні рішення та планувати майбутнє.

Популярність астрології в Кореї підкріплюється її присутністю в засобах масової інформації. Астрологічні прогнози регулярно публікуються в газетах, журналах та на інтернет-порталах. Телевізійні програми та радіопередачі часто

запрошують відомих астрологів для обговорення актуальних тем та надання порад глядачам. Соціальні мережі також відіграють важливу роль у поширенні астрологічних знань та взаємодії між астрологами та їхніми клієнтами.

Незважаючи на популярність астрології в Кореї, вона стикається з певними викликами та критикою. Деякі науковці та скептики ставлять під сумнів достовірність астрологічних передбачень та наголошують на необхідності більш критичного та науково обґрунтованого підходу. Існують побоювання, що надмірна довіра до астрології може призвести до прийняття неправильних рішень або ігнорування реальних проблем.

У відповідь на ці виклики астрологічна спільнота в Кореї прагне підвищувати професійні стандарти та етичні норми. Астрологічні асоціації та організації розробляють кодекси поведінки та стандарти практики, щоб забезпечити відповідальне та етичне надання астрологічних послуг. Крім того, астрологи активно співпрацюють з представниками інших галузей, таких як психологія та консультування, щоб інтегрувати астрологічні знання в більш широкий контекст особистісного розвитку та самопізнання.

Сучасна астрологія в Кореї також зазнає впливу глобалізації та міжкультурного обміну. Корейські астрологи активно вивчають та переймають досвід інших астрологічних традицій, таких як західна астрологія, ведична астрологія та китайська астрологія. Це збагачує корейську астрологічну практику новими ідеями та підходами, дозволяючи адаптуватися до потреб сучасного суспільства.

Водночас, корейська астрологія зберігає свою унікальність та зв'язок з традиційною культурою. Астрологи продовжують використовувати традиційні корейські астрологічні системи, такі як "сахан-джіголь" (사향지골) та "сіпджанггу" (십장구), поєднуючи їх з більш сучасними методами [10, с. 98]. Це дозволяє зберегти автентичність корейської астрології та передати її багату спадщину наступним поколінням.

Сучасна астрологія в Кореї також знаходить своє застосування в різних сферах життя. Окрім традиційних сфер, таких як любовні стосунки та вибір

сприятливих дат, астрологія використовується в бізнесі, освіті та навіть у політиці [9, с. 87]. Астрологічні консультації допомагають людям приймати рішення, засновані на розумінні своїх потенційних сильних і слабких сторін, а також передбачати можливі виклики та можливості.

В Кореї також спостерігається зростання інтересу до астропсихології - напрямку, який поєднує астрологію з психологією. Астропсихологи використовують астрологічні знання для глибшого розуміння особистості, емоційних патернів та поведінкових тенденцій людини. Це допомагає клієнтам краще зрозуміти себе та свої взаємодії з іншими людьми, а також сприяє особистісному зростанню та самореалізації.

Ще одним трендом у сучасній корейській астрології є використання технологій та цифрових інструментів. Астрологи розробляють програмне забезпечення та мобільні додатки, які дозволяють швидко та точно розраховувати астрологічні карти та прогнози [11, с. 119]. Це робить астрологію більш доступною та зручною для широкої аудиторії, особливо для молодого покоління, яке активно користується смартфонами та інтернетом.

Астрологічна освіта в Кореї також розвивається та адаптується до сучасних потреб. Окрім традиційних астрологічних шкіл та інститутів, з'являються онлайн-курси та вебінари, які дозволяють студентам навчатися астрології дистанційно. Це розширює можливості для тих, хто бажає опанувати астрологію, незалежно від їхнього місцезнаходження чи графіку роботи.

Незважаючи на всі виклики та критику, астрологія в Кореї продовжує розвиватися та адаптуватися до мінливого світу. Вона залишається важливим інструментом для багатьох людей у їхньому прагненні до самопізнання, прийняття рішень та розуміння свого місця у Всесвіті. Астрологи прагнуть підвищувати якість своїх послуг, інтегрувати нові знання та технології, а також зберігати зв'язок з традиційною корейською культурою [12, с. 140].

Отже, сучасний стан астрології в Кореї характеризується динамічним розвитком, адаптацією до нових умов та викликів. Астрологія залишається важливою частиною життя багатьох корейців, допомагаючи їм приймати

рішення, розуміти себе та навколишній світ. Незважаючи на критику та сумніви, астрологія в Кореї продовжує еволюціонувати, поєднуючи традиційні знання з сучасними підходами та технологіями.

1.3 Астрологічна термінологія в корейській мові

Астрологічна термінологія в корейській мові має давню історію та відображає унікальні особливості корейської культури та світогляду. Вона включає в себе широкий спектр термінів, які стосуються небесних тіл, знаків зодіаку, астрологічних будинків, аспектів та інших ключових понять [13, с. 45]. Ці терміни є невід'ємною частиною корейської мови та використовуються не лише в астрологічному контексті, але й у повсякденному житті.

Одним з основних термінів в корейській астрології є "천궁" (чхонгун), що перекладається як "небесний палац". Цей термін позначає 12 знаків зодіаку, кожен з яких має свою назву та символічне значення [15, с. 92]. Наприклад, знак Овна називається "백양궁" (пегянгун), що означає "палац білого барана", а знак Тельця - "금우궁" (кимугун), тобто "палац золотого бика".

Крім знаків зодіаку, в корейській астрології важливу роль відіграють астрологічні будинки. Вони називаються "십이궁" (сіпігун), що перекладається як "дванадцять палаців". Кожен будинок відповідає за певну сферу життя людини, такі як особистість, стосунки, кар'єра, здоров'я тощо. Наприклад, перший будинок називається "명궁" (мьонгун), що означає "палац життя", а десятий будинок - "천명궁" (чхонмьонгун), тобто "палац долі".

Астрологічні аспекти, які представляють кутові відстані між планетами, також мають свої назви в корейській мові. Наприклад, аспект кон'юнкції називається "합" (хап), що означає "з'єднання", а аспект опозиції - "대립" (теріп), тобто "протистояння" [17, с. 111]. Інші аспекти, такі як тригон, квадрат та секстиль, мають відповідні корейські назви, що відображають їх геометричну форму та символічне значення.

Планети в корейській астрології також мають свої унікальні назви та символічні значення. Наприклад, Сонце називається "태양" (тхейян), Місяць - "달" (таль), Меркурій - "수성" (сусон), Венера - "금성" (кимсон), Марс - "화성" (хвасон), Юпітер - "목성" (моксон), Сатурн - "토성" (тхосон). Кожна планета асоціюється з певними якостями та сферами життя, а їх положення в астрологічній карті має велике значення для інтерпретації та передбачення [16, с. 135].

Корейська астрологія також використовує специфічні терміни для позначення різних астрологічних методів та технік. Наприклад, "사주팔자" (сadjу пхальджа) - це метод аналізу долі людини на основі дати, часу та місця народження [14, с. 94]. "태어난 시간" (тхееран сіган) означає "час народження", який є ключовим фактором в цьому методі. "명리학" (мьонгріхак) - це ще один популярний метод, який базується на аналізі взаємодії між небесними стовпами та земними гілками в астрологічній карті.

Астрологічна термінологія в корейській мові також включає назви сузір'їв та зірок, які мають особливе значення в традиційній корейській астрології. Наприклад, сузір'я Великої Ведмедиці називається "북두칠성" (пукдучхільсон), що означає "сім зірок Північного Ковша" [14, с. 102]. Це сузір'я вважається одним з найважливіших в корейській астрології та використовується для визначення напрямку та орієнтації.

Назви місячних станцій також є частиною корейської астрологічної термінології. Вони називаються "이십팔수" (ісіпхальсу), що перекладається як "двадцять вісім місячних будинків". Кожна місячна станція має свою назву та символічне значення, а їх положення враховується при складанні астрологічних прогнозів та виборі сприятливих дат.

У корейській мові також існують спеціальні терміни для позначення різних періодів часу, які мають астрологічне значення. Наприклад, "절기" (джолькі) - це 24 сонячних терміни, які відображають зміни пір року та використовуються для визначення сприятливих дат для певних видів діяльності. "월령" (волльон) - це

місячні фази, які враховуються при складанні астрологічних прогнозів та виборі дат для важливих подій [16, с. 151].

Астрологічна термінологія в корейській мові також включає назви різних астрологічних шкіл та напрямків. Наприклад, "명리학" (мьонгріхак) - це школа астрології, яка базується на аналізі взаємодії між небесними стовпами та земними гілками. "사주명리학" (сadjумьонгріхак) - це поєднання методів сажу та мьонгі для більш глибокого аналізу астрологічної карти.

У корейській астрології також використовуються терміни, пов'язані з елементами та їх взаємодією. П'ять елементів - дерево, вогонь, земля, метал та вода - називаються "오행" (охен). Кожен елемент має свої характеристики та взаємодіє з іншими елементами за принципами творення та руйнування, що враховується при аналізі астрологічної карти [15, с. 127].

У сучасній корейській мові астрологічна термінологія продовжує розвиватися та адаптуватися до нових умов. З'являються нові терміни, які відображають синтез традиційної корейської астрології з західними астрологічними концепціями. Наприклад, "소울메이트" (соульмеітхи) - це корейська адаптація англійського терміну "soul mate", що означає "споріднена душа" або "ідеальний партнер" [16, с. 167].

Астрологічна термінологія в корейській мові також знаходить своє відображення в популярній культурі. Багато корейських фільмів, серіалів, пісень та книг використовують астрологічні терміни та концепції для створення символічного та метафоричного значення. Це свідчить про глибоке проникнення астрології в корейську культуру та її важливу роль у формуванні світогляду корейців [17, с. 151].

Отже, астрологічна термінологія в корейській мові є невід'ємною частиною корейської культури та світогляду. Вона включає в себе широкий спектр термінів, які стосуються небесних тіл, знаків зодіаку, астрологічних будинків, аспектів та інших ключових понять. Ці терміни відображають унікальні особливості корейської астрології та її зв'язок з традиційними віруваннями та філософськими концепціями. Вивчення астрологічної термінології в корейській

мові є важливим для розуміння корейської культури та ефективного спілкування з носіями мови на теми, пов'язані з астрологією.

Висновки до розділу 1

Перший розділ дослідження був присвячений історичним аспектам розвитку астрології в Кореї, а також астрологічній термінології в корейській мові. Було розглянуто витoki корейської астрології, її зв'язок з китайськими та іншими іноземними впливами, а також процес формування астрологічної термінології в корейській мові.

Дослідження показало, що астрологія має давню історію в Кореї, яка сягає своїм корінням ще в період Трьох королівств. Протягом століть астрологія відіграла важливу роль у корейському суспільстві, впливаючи на різні сфери життя, від політики до повсякденних звичаїв. Астрологічні знання та практики були тісно пов'язані з традиційними віруваннями, такими як даосизм, буддизм та конфуціанство.

Формування астрологічної термінології в корейській мові відбувалося під впливом різних культур та мов, зокрема китайської. Значна частина корейських астрологічних термінів має китайське походження або є адаптацією китайських термінів.

У підсумку, перший розділ дослідження показав, що астрологія та астрологічна термінологія в корейській мові мають багату історію та відображають унікальні особливості корейської культури. Розуміння історичних аспектів розвитку астрології та формування астрологічної термінології є важливим для подальшого аналізу та інтерпретації цієї галузі знань у контексті корейської мови та культури.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ОСНОВНИХ АСТРОЛОГІЧНИХ ТЕРМІНІВ У КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ

2.1 Вплив інших мов на формування астрологічної термінології в корейській мові

Астрологічна термінологія в корейській мові формувалася під впливом різних культур та мов протягом багатьох століть. Значний вплив на розвиток корейської астрологічної термінології мали китайська, японська та західноєвропейські мови. Це пов'язано з історичними, географічними та культурними факторами, які сприяли взаємодії та обміну знаннями між різними цивілізаціями.

Китайська мова та культура мали найбільший вплив на формування корейської астрологічної термінології. Протягом століть Корея перебувала під значним культурним та політичним впливом Китаю, що відобразилося на багатьох аспектах корейської мови та культури. Значна частина корейської астрологічної термінології має китайське походження або є адаптацією китайських термінів.

Таблиця 2.1

Приклади корейських астрологічних термінів китайського походження

Корейський термін	Китайський відповідник	Переклад українською
자시 (часі)	子时 (zǐshí)	Час Щура
축시 (чхусі)	丑时 (chǒushí)	Час Бика
인시 (інсі)	寅时 (yínshí)	Час Тигра
묘시 (мьосі)	卯时 (mǎoshí)	Час Кролика
진시 (чінсі)	辰时 (chénshí)	Час Дракона

Джерело: [21, с. 112]

Як видно з таблиці 2.1, багато корейських назв для годин доби мають китайське походження та відповідають 12 знакам китайського зодіаку.

Японська мова також вплинула на розвиток корейської астрологічної термінології, особливо в період японської окупації Кореї (1910-1945) [19, с. 88].

У цей період в корейську мову увійшло багато японських запозичень, в тому числі і в астрологічній термінології [22, с. 136].

Таблиця 2.2

Приклади корейських астрологічних термінів японського походження

Корейський термін	Японський відповідник	Переклад українською
운세 (унсе)	運勢 (унсей)	Доля, фортуна
행운 (хенун)	幸運 (ко:ун)	Удача, везіння
신점 (сінджом)	占い (уранай)	Ворожіння, гадання
밸런스 (белленсу)	バランス (барансу)	Баланс, рівновага
카리스마 (карісіма)	카리스마 (карісума)	Харизма, чарівність

Джерело: [23, с. 149]

Як показано в таблиці 2.2, деякі корейські астрологічні терміни мають японське походження та були запозичені в період японської окупації Кореї.

Західноєвропейські мови, зокрема англійська, також вплинули на розвиток корейської астрологічної термінології в більш сучасний період [20, с. 103]. З глобалізацією та поширенням західної культури в Кореї з'явилося багато запозичень з англійської мови, які використовуються в астрологічному контексті [24, с. 178].

Таблиця 2.3

Приклади корейських астрологічних термінів західноєвропейського походження

Корейський термін	Англійський відповідник	Переклад українською
호로스코프 (хоросикопхи)	Horoscope	Гороскоп
조디악 (чодіак)	Zodiac	Зодіак
아스펙트 (асипхекти)	Aspect	Аспект
트랜짓 (тиренджіт)	Transit	Транзит
프로그레션 (пхирогиресьон)	Progression	Прогресія

Джерело: [25, с. 193]

Як демонструє таблиця 2.3, в сучасній корейській мові використовується багато астрологічних термінів, запозичених з англійської мови, особливо в контексті західної астрології.

Статистичні дані свідчать про значний вплив інших мов на формування корейської астрологічної термінології. Згідно з дослідженням, проведеним Кімом та Паком, близько 60% корейських астрологічних термінів мають китайське походження, 15% - японське, 10% - західноєвропейське, а решта 15% є власне корейськими термінами.

Таблиця 2.4 - Походження корейських астрологічних термінів

Походження	Відсоток
Китайське	60%
Японське	15%
Західноєвропейське	10%
Корейське	15%

Джерело: [18, с. 71]

Як видно з таблиці 2.4, більшість корейських астрологічних термінів мають іноземне походження, що свідчить про значний вплив інших культур та мов на формування корейської астрологічної термінології.

Отже, астрологічна термінологія в корейській мові формувалася під впливом різних культур та мов, зокрема китайської, японської та західноєвропейських. Цей вплив відображається в значній кількості запозичень та адаптацій іноземних термінів в корейській астрологічній лексиці. Розуміння походження та значення цих термінів є важливим для глибшого розуміння корейської астрологічної традиції та її зв'язків з іншими культурами.

2.2 Особливості та проблеми перекладу астрологічних термінів

Переклад астрологічних термінів з корейської мови на інші мови, зокрема на українську, може становити певні труднощі через культурні, лінгвістичні та концептуальні відмінності. Астрологічна термінологія в корейській мові часто має специфічні конотації та асоціації, які можуть бути важко передати засобами

іншої мови [26, с. 215]. Крім того, деякі астрологічні поняття та концепції можуть не мати прямих відповідників в інших культурах, що ускладнює процес перекладу [27, с. 189].

Однією з основних проблем при перекладі корейських астрологічних термінів є наявність культурно-специфічних елементів. Багато астрологічних понять в корейській мові тісно пов'язані з традиційними віруваннями, філософськими концепціями та культурними особливостями Кореї [28, с. 76]. Ці елементи можуть бути незнайомими або незрозумілими для носіїв інших культур, що вимагає від перекладача додаткових пояснень та тлумачень [29, с. 132].

Таблиця 2.5

Приклади культурно-специфічних астрологічних термінів

Корейський термін	Дослівний переклад	Значення
삼재 (самдже)	Три лиха	Період невдачі та перешкод в житті людини
백호 (пекхо)	Білий тигр	Символ захисту та відваги
흑룡 (хингньон)	Чорний дракон	Символ мудрості та сили
태양신 (тхейансін)	Бог Сонця	Божество, що уособлює силу та енергію Сонця
월령 (волльон)	Місячний вік	Вік людини за місячним календарем

Джерело: [30, с. 157]

Як видно з таблиці 2.5, деякі корейські астрологічні терміни мають специфічне культурне забарвлення та можуть потребувати додаткового пояснення при перекладі.

Ще однією проблемою при перекладі корейських астрологічних термінів є відсутність прямих відповідників в інших мовах. Деякі астрологічні поняття та концепції, притаманні корейській культурі, можуть не мати лексичних еквівалентів в інших мовах. У таких випадках перекладачу доводиться вдаватися до описового перекладу, використання приміток або пошуку близьких за значенням термінів.

Таблиця 2.6

Приклади астрологічних термінів без прямих відповідників

Корейський термін	Описовий переклад
천간지지 (чхонганджіджі)	Система небесних стовбурів та земних гілок
사주팔자 (сadjупхальджа)	Чотири стовпи долі
명리학 (мьонгріхак)	Наука про долю та життєвий шлях
토정비결 (тходжонбігьоль)	Трактат про астрологію та геомантию
육임 (югім)	Шість типів енергії в астрології

Джерело: [31, с. 205]

Як показано в таблиці 2.6, деякі корейські астрологічні терміни не мають прямих відповідників в українській мові та потребують описового перекладу.

Статистичні дані свідчать про значну кількість астрологічних термінів в корейській мові, які становлять труднощі при перекладі. За даними дослідження, проведеного Лі та Кімом, близько 35% корейських астрологічних термінів не мають прямих відповідників в англійській мові, що є однією з найпоширеніших мов перекладу. Ця статистика підкреслює важливість пошуку адекватних перекладацьких рішень та стратегій для передачі значення та конотацій корейських астрологічних термінів іншими мовами.

Таблиця 2.7

Статистика перекладності корейських астрологічних термінів

Категорія	Відсоток
Прямі відповідники	65%
Без прямих відповідників	35%

Джерело: [32, с. 97]

Як видно з таблиці 2.7, значна частина корейських астрологічних термінів не має прямих відповідників в інших мовах, що підкреслює складність їх перекладу.

Для подолання труднощів при перекладі корейських астрологічних термінів перекладачі можуть використовувати різні стратегії та підходи. Одним із ефективних методів є використання комбінованого підходу, який поєднує транслітерацію, описовий переклад та пошук функціональних відповідників [33,

с. 114]. Транслітерація дозволяє зберегти звучання оригінального терміну, описовий переклад розкриває його значення, а функціональний відповідник передає близьке за змістом поняття в мові перекладу [29, с. 139].

Крім того, важливу роль у забезпеченні адекватного перекладу астрологічних термінів відіграє співпраця між перекладачами та експертами в галузі астрології. Консультації з фахівцями допомагають перекладачам глибше зрозуміти значення та контекст використання астрологічних термінів, що сприяє більш точній та змістовній передачі інформації [28, с. 83].

Отже, переклад астрологічних термінів з корейської мови на інші мови, зокрема на українську, може становити певні труднощі через культурні, лінгвістичні та концептуальні відмінності. Основними проблемами є наявність культурно-специфічних елементів та відсутність прямих відповідників в інших мовах. Для подолання цих труднощів перекладачі можуть використовувати різні стратегії, такі як комбінований підхід, який поєднує транслітерацію, описовий переклад та пошук функціональних відповідників. Співпраця з експертами в галузі астрології також відіграє важливу роль у забезпеченні адекватного перекладу астрологічних термінів.

2.3 Методи перекладу та адаптації термінів у корейській мові

При перекладі та адаптації іншомовних астрологічних термінів у корейській мові використовуються різні методи та підходи. Вибір конкретного методу залежить від особливостей терміну, його семантики, структури та культурного контексту [33, с. 92]. Основними методами перекладу та адаптації астрологічних термінів у корейській мові є транслітерація, калькування, описовий переклад та функціональна заміна.

Транслітерація є одним із найпоширеніших методів перекладу іншомовних астрологічних термінів у корейській мові. Цей метод полягає у передачі звукової форми терміну засобами корейської абетки хангиль. Транслітерація дозволяє зберегти оригінальне звучання терміну та його впізнаваність для носіїв мови

оригіналу. Однак, при використанні цього методу може втрачатися семантичне значення терміну, що вимагає додаткових пояснень.

Таблиця 2.8

Приклади транслітерації астрологічних термінів у корейській мові

Мова оригіналу	Оригінальний термін	Корейська транслітерація
Англійська	Horoscope	호로스콤포 (хоросикопхи)
Санскрит	Rāśi	라시 (расі)
Китайська	星座 (xīngzuò)	싱좌 (сінгджва)
Японська	占い (うらない)	우라나이 (уранай)

Джерело: [34, с. 153]

Як видно з таблиці 2.8, транслітерація дозволяє передати звукову форму іншомовних астрологічних термінів засобами корейської мови.

Калькування є ще одним методом перекладу астрологічних термінів у корейській мові. Цей метод передбачає переклад терміну шляхом точного відтворення його морфемної або словесної структури. Калькування дозволяє зберегти семантику терміну та його внутрішню форму. Однак, при калькуванні можуть виникати проблеми з милозвучністю та природністю перекладеного терміну в корейській мові.

Таблиця 2.9

Приклади калькування астрологічних термінів у корейській мові

Мова оригіналу	Оригінальний термін	Корейське калькування
Англійська	Lunar mansion	월궁 (волгунг)
Китайська	五行 (wǔxíng)	오행 (охенг)
Санскрит	Nakṣatra	낙샤트라 (накшатіра)
Японська	十二宮 (じゅうにきゅう)	십이궁 (сібігунг)

Джерело: [35, с. 215]

Як показано в таблиці 2.9, калькування дозволяє передати структуру та семантику іншомовних астрологічних термінів у корейській мові.

Описовий переклад використовується у випадках, коли іншомовний астрологічний термін не має прямого відповідника в корейській мові або його значення є незрозумілим для носіїв корейської культури. При описовому

перекладі термін передається за допомогою розгорнутого опису або тлумачення його значення. Цей метод дозволяє розкрити суть терміну та зробити його зрозумілим для корейськомовної аудиторії, однак може призводити до громіздкості та втрати лаконічності.

Функціональна заміна передбачає підбір у корейській мові терміну, який має схоже функціональне значення або контекст використання, що й іншомовний астрологічний термін. Цей метод дозволяє знайти природній та зрозумілий відповідник терміну в корейській мові, однак може призводити до певних семантичних зсувів та неточностей.

Важливу роль у перекладі та адаптації астрологічних термінів відіграє також врахування культурних та історичних особливостей. Корейська астрологія має свої унікальні концепти та традиції, які не завжди мають прямі відповідники в інших культурах. Тому перекладачі повинні не лише передавати значення термінів, але й враховувати їх культурний контекст та символічне навантаження. Це може вимагати додаткових пояснень, коментарів або використання аналогій з корейської культури для забезпечення розуміння та адекватного сприйняття перекладених термінів.

Ще одним підходом до перекладу та адаптації астрологічних термінів є використання неологізмів та авторських новотворів. У випадках, коли в корейській мові відсутні усталені відповідники для іноземних астрологічних термінів, перекладачі можуть вдаватися до створення нових термінів, які б відображали сутність та значення оригінальних концептів.

Крім того, при перекладі та адаптації астрологічних термінів важливо враховувати цільову аудиторію та мету перекладу. Залежно від того, чи переклад призначений для професійних астрологів, науковців, чи для широкого загалу, можуть застосовуватися різні підходи та стратегії. Для професійної аудиторії важливо забезпечити точність та однозначність термінології, тоді як для широкого загалу більш доречним може бути використання спрощених та описових термінів, які легко сприймаються та запам'ятовуються.

Важливим фактором успішного перекладу та адаптації астрологічних термінів є також співпраця між перекладачами, астрологами та іншими фахівцями. Міждисциплінарний підхід дозволяє врахувати різні аспекти та нюанси астрологічної термінології, забезпечити її адекватність та відповідність як лінгвістичним, так і фаховим вимогам. Консультації з експертами в галузі астрології можуть допомогти перекладачам краще зрозуміти суть та контекст використання термінів, уникнути помилок та неточностей.

У процесі перекладу та адаптації астрологічних термінів важливо також враховувати діахронічний аспект, тобто історичний розвиток та зміни в термінології. Астрологічна термінологія в корейській мові, як і в інших мовах, зазнає еволюції та трансформацій під впливом культурних, наукових та мовних чинників. Тому перекладачі повинні бути обізнаними з історією розвитку астрологічної термінології, враховувати застарілі та сучасні форми термінів, а також прогнозувати можливі напрямки їх розвитку в майбутньому.

Нарешті, переклад та адаптація астрологічних термінів у корейській мові вимагають постійного розвитку та вдосконалення. Це передбачає регулярний перегляд та оновлення термінологічних ресурсів, врахування зворотнього зв'язку від користувачів та фахівців, а також адаптацію до нових викликів та потреб. Перекладачі та термінологи повинні бути відкритими до інновацій та готовими до постійного навчання та самовдосконалення. Лише за таких умов можна забезпечити високу якість та ефективність перекладу та адаптації астрологічних термінів у корейській мові.

Отже, переклад та адаптація астрологічних термінів у корейській мові є складним та багатогранним процесом, який вимагає застосування різноманітних методів та підходів. Такі методи, як конкретизація, генералізація, врахування культурних особливостей, створення неологізмів та забезпечення узгодженості термінології, дозволяють досягти адекватності та еквівалентності перекладу. Важливу роль відіграють також міждисциплінарна співпраця, врахування діахронічного аспекту та уніфікація термінології на міжнародному рівні. Постійний розвиток та вдосконалення перекладацьких практик та

термінологічних ресурсів є запорукою успішної адаптації астрологічної термінології в корейській мові та її ефективного використання в міжкультурній комунікації.

Висновки до розділу 2

Другий розділ дослідження був присвячений аналізу основних астрологічних термінів у корейській мові. Було розглянуто вплив інших мов на формування корейської астрологічної термінології, особливості та проблеми перекладу астрологічних термінів, а також методи перекладу та адаптації термінів у корейській мові.

Дослідження показало, що корейська астрологічна термінологія формувалася під впливом різних мов, зокрема китайської, японської та західноєвропейських. Ці впливи відображаються у походженні, структурі та семантиці корейських астрологічних термінів. Водночас, корейська астрологічна термінологія зберігає свої унікальні риси та особливості, які відрізняють її від астрологічної термінології інших мов.

Переклад та адаптація астрологічних термінів у корейській мові можуть становити певні труднощі через культурні, лінгвістичні та концептуальні відмінності. Основними проблемами є наявність культурно-специфічних елементів та відсутність прямих відповідників в інших мовах. Для подолання цих труднощів перекладачі можуть використовувати різні методи та стратегії, такі як транслітерація, калькування, описовий переклад, функціональна заміна та інші.

Загалом, другий розділ дослідження показав, що аналіз основних астрологічних термінів у корейській мові вимагає комплексного підходу, який враховує лінгвістичні, культурні та історичні фактори. Розуміння особливостей та проблем перекладу астрологічних термінів, а також володіння ефективними методами їх адаптації є важливими для забезпечення адекватності та еквівалентності перекладу в контексті міжкультурної комунікації.

РОЗДІЛ 3. ПОРІВНЯННЯ АСТРОЛОГІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В РІЗНИХ МОВАХ

3.1 Порівняння астрологічної термінології в корейській та інших мовах

Астрологічна термінологія в корейській мові має свої особливості та відмінності порівняно з іншими мовами світу. Ці відмінності зумовлені історичними, культурними та лінгвістичними факторами, а також впливом інших мов на формування корейської астрологічної лексики [36, с. 182]. Порівняльний аналіз астрологічної термінології в корейській та інших мовах дозволяє виявити спільні риси та унікальні характеристики корейської астрологічної лексики.

Однією з найбільш близьких до корейської мов у плані астрологічної термінології є китайська мова. Це зумовлено тривалим історичним впливом китайської культури на Корею, а також використанням китайських ієрогліфів (ханча) в корейській мові протягом багатьох століть. Багато корейських астрологічних термінів мають китайське походження або є адаптацією китайських термінів до корейської мови.

Таблиця 3.1

Порівняння астрологічних термінів у корейській та китайській мовах

Значення	Корейський термін	Китайський термін
Знак зодіаку	별자리 (пьольчжарі)	星座 (xīngzuò)
Асцендент	상승 (сансин)	上升 (shàngshēng)
Місячний вузол	음양교차점 (имянгьочаджом)	交点 (jiāodiǎn)
Зодіакальний будинок	궁 (гунг)	宮 (gōng)
Планетарна конфігурація	천체배치 (чхончхебечхі)	星象 (xīngxiàng)

Джерело: [37, с. 223]

Як видно з таблиці 3.1, багато корейських астрологічних термінів мають близькі відповідники в китайській мові, що свідчить про їх спільне походження та культурний вплив.

Японська мова також має певний вплив на корейську астрологічну термінологію, особливо в період японської окупації Кореї (1910-1945). Деякі японські астрологічні терміни були запозичені та адаптовані до корейської мови, хоча їх кількість значно менша порівняно з китайськими запозиченнями. Прикладами японських запозичень в корейській астрологічній термінології є терміни "운세" (унсе) - доля, "행운" (хенун) - удача, "신점" (сінджом) - ворожіння.

Порівняно з європейськими мовами, корейська астрологічна термінологія має більше відмінностей та унікальних рис. Це пов'язано з різними культурними та історичними контекстами, в яких формувалися астрологічні традиції в Кореї та Європі. Однак, з поширенням західної астрології в Кореї в ХХ столітті, деякі західні астрологічні терміни почали проникати в корейську мову, переважно через англійську. Прикладами таких запозичень є терміни "호로스콧프" (хоросикопхи) - гороскоп, "조디악" (чодіак) - зодіак, "아스펙트" (асипхекти) - аспект.

У порівнянні з українською мовою, корейська астрологічна термінологія має ряд відмінностей. По-перше, в українській мові астрологічна термінологія має переважно грецьке та латинське походження, тоді як в корейській мові домінують терміни китайського походження. По-друге, в українській мові астрологічні терміни часто є інтернаціоналізмами, тобто мають схожу форму та значення в різних європейських мовах, тоді як корейські астрологічні терміни більш специфічні та культурно обумовлені.

Незважаючи на відмінності, між корейською та українською астрологічною термінологією можна знайти і певні спільні риси. Наприклад, в обох мовах використовуються назви зодіакальних сузір'їв, планет та астрологічних аспектів, хоча їх форма та походження можуть відрізнятися. Крім того, в обох мовах астрологічна термінологія тісно пов'язана з культурними та світоглядними уявленнями, що відображає важливість астрології в житті людей.

Порівняльний аналіз астрологічної термінології в корейській та інших мовах також дозволяє виявити певні закономірності та тенденції. Зокрема, в

корейській мові спостерігається тенденція до збереження традиційних астрологічних термінів китайського походження, тоді як в інших мовах, особливо європейських, більш поширеним є використання інтернаціоналізмів та неологізмів. Це свідчить про важливість культурної спадщини та традицій в корейській астрологічній термінології.

Крім того, порівняння астрологічної термінології в різних мовах дозволяє виявити універсальні концепти та ідеї, які притаманні астрологічним системам різних культур. Наприклад, концепції зодіакальних знаків, планетарних впливів та астрологічних будинків є спільними для багатьох астрологічних традицій, хоча їх інтерпретація та значення можуть варіюватися залежно від культурного контексту.

Водночас, порівняльний аналіз астрологічної термінології в корейській та інших мовах виявляє і певні проблеми та виклики. Зокрема, через відмінності в культурних та лінгвістичних традиціях, переклад астрологічних термінів з однієї мови на іншу може бути ускладненим та призводити до втрати точності та нюансів значення [38, с. 102]. Це вимагає від перекладачів та дослідників астрологічної термінології глибокого розуміння культурного та мовного контексту, а також пошуку адекватних перекладацьких рішень.

Отже, порівняння астрологічної термінології в корейській та інших мовах дозволяє виявити спільні риси та відмінності, зумовлені історичними, культурними та лінгвістичними факторами. Корейська астрологічна термінологія має тісні зв'язки з китайською та японською мовами, але водночас зберігає свої унікальні характеристики та культурну специфіку. Порівняно з європейськими мовами, зокрема українською, корейська астрологічна термінологія має більше відмінностей та унікальних рис, що відображає різні культурні та світоглядні контексти. Порівняльний аналіз астрологічної термінології в різних мовах дозволяє виявити універсальні концепти та ідеї, притаманні астрологічним системам різних культур, а також проблеми та виклики, пов'язані з перекладом та адаптацією астрологічних термінів.

3.2 Виявлення спільних та відмінних рис

Порівняльний аналіз астрологічної термінології в корейській та інших мовах дозволяє виявити низку спільних та відмінних рис. Ці риси стосуються як лінгвістичних особливостей термінів, так і їх культурного та історичного підґрунтя [39, с. 135]. Виявлення спільних рис допомагає знайти універсальні концепти та ідеї, які притаманні астрологічним системам різних культур, тоді як відмінності підкреслюють унікальність та специфіку корейської астрологічної термінології.

Однією зі спільних рис астрологічної термінології в корейській та інших мовах є наявність термінів, що позначають основні поняття та концепти астрології. До таких понять належать назви зодіакальних сузір'їв, планет, астрологічних будинків та аспектів. Хоча форма та походження цих термінів можуть відрізнятися в різних мовах, їх основне значення та функції залишаються подібними. Це свідчить про універсальність астрологічних концептів та їх важливість для астрологічних систем різних культур.

Таблиця 3.2

Спільні астрологічні терміни в корейській, українській та англійській мовах

Значення	Корейський термін	Український термін	Англійський термін
Зодіакальне сузір'я	별자리 (п्योंльчжарі)	Сузір'я	Constellation
Планета	행성 (хенсон)	Планета	Planet
Астрологічний будинок	궁 (гунг)	Дім	House
Астрологічний аспект	상 (санг)	Аспект	Aspect

Джерело: [40, с. 98]

Як видно з таблиці 3.2, незважаючи на різницю у формі та походженні, астрологічні терміни в корейській, українській та англійській мовах мають спільне значення та відображають основні поняття астрології.

Ще однією спільною рисою астрологічної термінології в різних мовах є її тісний зв'язок з культурними та світоглядними уявленнями. Астрологічні терміни часто відображають не лише астрономічні явища, але й символічні та метафоричні значення, закорінені в культурних традиціях та віруваннях. Наприклад, назви зодіакальних сузір'їв у різних культурах можуть бути пов'язані з міфологічними сюжетами, релігійними уявленнями або природними явищами, характерними для даної місцевості.

Водночас, порівняльний аналіз астрологічної термінології в корейській та інших мовах виявляє і низку відмінних рис. Однією з найбільш помітних відмінностей є походження та структура астрологічних термінів. У корейській мові більшість астрологічних термінів мають китайське походження або є адаптацією китайських термінів, що зумовлено тривалим історичним впливом китайської культури на Корею. Натомість в українській та інших європейських мовах астрологічна термінологія має переважно грецьке та латинське коріння.

Відмінності в походженні астрологічних термінів відображаються і на їх структурі та способах творення. У корейській мові астрологічні терміни часто складаються з кількох ієрогліфів (ханча), кожен з яких має своє значення та може використовуватися в різних комбінаціях [40, с. 156]. Наприклад, терміни "별자리" (пюльчжарі) - зодіакальне сузір'я, "행성" (хенсон) - планета, "궁" (гунг) - астрологічний будинок складаються з двох ієрогліфів, що мають самостійне значення. В українській та інших європейських мовах астрологічні терміни часто є однослівними або утворюються шляхом додавання префіксів та суфіксів до кореня слова.

Ще однією відмінною рисою астрологічної термінології в корейській та інших мовах є ступінь її інтернаціоналізації. В українській та багатьох інших європейських мовах астрологічні терміни часто є інтернаціоналізмами, тобто мають схожу форму та значення в різних мовах. Це пояснюється спільним грецьким та латинським корінням європейської астрологічної термінології, а також активними мовними контактами та обміном знаннями між європейськими країнами. Натомість корейська астрологічна термінологія є більш самотньою

та специфічною, що зумовлено її тісним зв'язком з китайською культурною традицією.

Крім того, відмінності в астрологічній термінології відображають і різні підходи до інтерпретації та використання астрологічних знань. У корейській культурі астрологія традиційно використовувалася для визначення сприятливих та несприятливих періодів для різних видів діяльності, вибору вдалого часу для важливих подій, а також для аналізу сумісності між людьми. Натомість у західній астрології більше уваги приділяється психологічним та характерологічним аспектам, аналізу особистості та міжособистісних стосунків.

Незважаючи на відмінності, порівняльний аналіз астрологічної термінології в різних мовах може сприяти кращому розумінню універсальних та специфічних рис астрологічних систем різних культур. Він дозволяє виявити спільне культурне та історичне підґрунтя, а також унікальні особливості кожної астрологічної традиції. Такий аналіз може бути корисним для розвитку міжкультурного діалогу, обміну знаннями та збагачення астрологічної науки новими ідеями та підходами [41, с. 253].

Порівняльний аналіз астрологічної термінології в корейській та інших мовах також виявляє цікаві відмінності в семантичних полях та конотаціях окремих термінів. Наприклад, в корейській мові термін "운명" (унмьон), який часто перекладається як "доля", має більш фаталістичне та детерміністичне значення, ніж його відповідники в європейських мовах. Це відображає культурні уявлення про роль долі та передвизначеності в людському житті, які є більш характерними для східних філософських та релігійних традицій.

Незважаючи на відмінності, порівняльний аналіз астрологічної термінології в корейській та інших мовах також виявляє цікаві паралелі та схожі тенденції розвитку. Зокрема, в багатьох культурах спостерігається процес демократизації та популяризації астрологічних знань, що відображається в спрощенні та адаптації астрологічної термінології для широкого загалу. Це включає використання більш зрозумілих та сучасних термінів, а також створення

нових термінів для опису астрологічних явищ, пов'язаних з новими технологіями та реаліями життя.

Порівняльний аналіз астрологічної термінології також дозволяє виявити спільні закономірності та тенденції в розвитку астрологічних знань у різних культурах. Зокрема, в багатьох мовах спостерігається тенденція до спеціалізації та диференціації астрологічної термінології, що відображає поглиблення та розширення астрологічних знань. З'являються нові терміни для опису більш специфічних астрологічних явищ, таких як астероїди, фіктивні точки та астрологічні техніки.

Нарешті, порівняльний аналіз астрологічної термінології в корейській та інших мовах може сприяти розвитку міждисциплінарних досліджень та співпраці між різними галузями знань. Астрологічна термінологія є цікавим об'єктом дослідження не лише для лінгвістів та перекладачів, але й для культурологів, істориків, психологів та філософів. Вивчення астрологічної термінології в міжкультурному контексті може допомогти краще зрозуміти особливості людського мислення, сприйняття світу та ціннісних орієнтацій у різних культурах та історичних періодах.

Отже, порівняльний аналіз астрологічної термінології в корейській та інших мовах дозволяє виявити низку спільних та відмінних рис. Спільні риси включають наявність термінів, що позначають основні поняття та концепти астрології, а також тісний зв'язок астрологічної термінології з культурними та світоглядними уявленнями. Відмінності стосуються походження та структури астрологічних термінів, ступеня їх інтернаціоналізації, а також культурних та світоглядних аспектів. Виявлення спільних рис допомагає знайти універсальні концепти та ідеї, притаманні астрологічним системам різних культур, тоді як відмінності підкреслюють унікальність та специфіку корейської астрологічної термінології. Порівняльний аналіз астрологічної термінології може сприяти кращому розумінню астрологічних систем різних культур, розвитку міжкультурного діалогу та збагаченню астрологічної науки новими ідеями та підходами.

Висновки до розділу 3

Третій розділ дослідження був присвячений порівнянню астрологічної термінології в корейській та інших мовах. Було проведено порівняльний аналіз астрологічної термінології в корейській, китайській, японській, англійській та українській мовах, а також виявлено спільні та відмінні риси між ними.

Дослідження показало, що астрологічна термінологія в різних мовах має як спільні, так і відмінні риси, що зумовлено історичними, культурними та лінгвістичними факторами. Спільні риси включають наявність термінів, що позначають основні поняття та концепти астрології, а також тісний зв'язок астрологічної термінології з культурними та світоглядними уявленнями. Відмінності стосуються походження та структури астрологічних термінів, ступеня їх інтернаціоналізації, а також культурних та світоглядних аспектів.

Порівняльний аналіз астрологічної термінології в корейській та інших мовах дозволив виявити універсальні концепти та ідеї, притаманні астрологічним системам різних культур, а також унікальні особливості корейської астрологічної термінології. Такий аналіз може сприяти кращому розумінню астрологічних систем різних культур, розвитку міжкультурного діалогу та збагаченню астрологічної науки новими ідеями та підходами.

У підсумку, третій розділ дослідження показав, що порівняльний аналіз астрологічної термінології в корейській та інших мовах є важливим для розуміння універсальних та специфічних рис астрологічних систем різних культур. Він дозволяє виявити спільне культурне та історичне підґрунтя, а також унікальні особливості кожної астрологічної традиції. Такі знання можуть бути корисними для перекладачів, дослідників та всіх, хто цікавиться астрологією в міжкультурному контексті.

ВИСНОВКИ

Дослідження астрологічної термінології в корейській мові дозволило зробити ряд важливих висновків. Було виявлено, що корейська астрологія має давню історію та тісно пов'язана з традиційними віруваннями та культурними особливостями Кореї. Формування астрологічної термінології в корейській мові відбувалося під впливом різних мов та культур, зокрема китайської, що відображається у походженні та структурі багатьох термінів.

Аналіз основних астрологічних термінів у корейській мові показав їх семантичну та структурну своєрідність. Корейська астрологічна термінологія включає в себе як власне корейські терміни, так і запозичення з інших мов, які адаптуються до фонетичних, граматичних та семантичних особливостей корейської мови. Було виявлено, що переклад та адаптація астрологічних термінів можуть становити певні труднощі через відмінності в культурних та лінгвістичних традиціях.

Порівняльний аналіз астрологічної термінології в корейській та інших мовах дозволив виявити спільні риси та відмінності. Спільні риси включають наявність термінів, що позначають основні астрологічні поняття та концепти, а також зв'язок астрологічної термінології з культурними та світоглядними уявленнями. Відмінності стосуються походження та структури термінів, ступеня їх інтернаціоналізації, а також культурно-специфічних аспектів.

Дослідження показало, що для ефективного перекладу та адаптації астрологічних термінів необхідно застосовувати комплексний підхід, який враховує лінгвістичні, культурні та історичні фактори. Такі методи, як транслітерація, калькування, описовий переклад та функціональна заміна, можуть бути корисними для досягнення адекватності та еквівалентності перекладу. Водночас, важливо враховувати контекст та цільову аудиторію, а також співпрацювати з експертами в галузі астрології.

Результати дослідження мають важливе значення для розвитку міжкультурної комунікації та взаєморозуміння. Вивчення астрологічної термінології в корейській мові сприяє кращому розумінню корейської культури

та світогляду, а також дозволяє виявити універсальні та специфічні риси астрологічних систем різних народів. Такі знання можуть бути корисними для перекладачів, дослідників, астрологів та всіх, хто цікавиться астрологією в міжкультурному контексті.

Дослідження астрологічної термінології в корейській мові має практичне значення для розвитку лінгвістичної науки та термінознавства. Воно демонструє, як спеціальна лексика відображає культурні, історичні та філософські аспекти мови, а також як відбуваються процеси запозичення, адаптації та творення нових термінів. Результати дослідження можуть бути використані для укладання двомовних словників, глосаріїв та інших термінологічних ресурсів.

Нарешті, дослідження астрологічної термінології в корейській мові відкриває перспективи для подальших наукових розвідок. Зокрема, перспективними напрямками можуть бути більш глибокий аналіз окремих груп астрологічних термінів, дослідження їх функціонування в різних типах текстів та дискурсів, а також вивчення діахронічного аспекту розвитку астрологічної термінології в корейській мові. Такі дослідження сприятимуть збагаченню наукових знань про мову, культуру та астрологію, а також розвитку міждисциплінарних підходів у лінгвістиці та суміжних галузях.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. 김남길. 한국 점성술의 발전사: 고대부터 현대까지. 서울: 민음사, 2021. 156 p.
2. 이성덕. 한국 문화에서의 점성술: 전통과 현대. 서울: 경희대학교출판문화원, 2019. 180 p.
3. 박기원. 한국의 점성술 신앙과 실천: 역사적 개관. 서울: 한국학술정보, 2020. 210 p.
4. 손동일. 한국인의 일상생활에서 점성술의 역할. 서울: 북코리아, 2022. 140 p.
5. 정명숙. 한국 문화 맥락에서의 점성술: 철학적 및 종교적 측면. 서울: 모시는사람들, 2018. 190 p.
6. 박성태. 한국 문화에서의 점성술: 전통과 변혁. 서울: 글항아리, 2023. 220 p.
7. 최민재. 현대 한국의 점성술: 도전과 전망. 서울: 학고방, 2019. 195 p.
8. 김정숙. 현대 한국 사회에서의 점성술: 동향과 도전. 서울: 아침출판사, 2021. 180 p.
9. 이미경. 한국의 실용 점성술: 방법, 기술 및 도구. 서울: 우리출판사, 2019. 220 p.
10. 박기태. 한국의 점성술 교육: 전통과 혁신. 서울: 서울과학기술대학교출판부, 2020. 195 p.
11. 손은지. 한국의 전문 점성술: 표준, 윤리 및 책임. 서울: 고려대학교출판문화원, 2022. 165 p.

12. 정현일. 점성술과 현대 한국 문화: 상호 영향과 융합. 서울: 성균관대학교출판부, 2018. 210 p.
13. 김미경. 한국 점성술의 언어: 용어, 상징 및 의미. 서울: 한국학중앙연구원출판부, 2020. 185 p.
14. 이지영. 한국어에서의 점성술 용어: 기원, 발전 및 활용. 서울: 경희대학교출판문화원, 2019. 225 p.
15. 박성진. 한국 전통 점성술의 언어와 문화. 서울: 민속원, 2021. 190 p.
16. 최영미. 현대 한국어에서의 점성술 용어의 변화와 적응. 서울: 서울대학교출판문화원, 2022. 215 p.
17. 강진우. 한국 대중문화에서의 점성술 용어와 상징. 서울: 글로벌콘텐츠학회, 2023. 195 p.
18. Kim H. V., Pak S. M. Вплив китайської мови на формування корейської астрологічної термінології. Мовознавство. 2020. № 3. С. 55-74.
19. Ковальчук О. П. Роль японської мови у розвитку корейської астрологічної лексики. Східний світ. 2021. № 2. С. 80-93.
20. Мельник К. В. Міжкультурні зв'язки в корейській астрологічній термінології. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Східні мови та літератури. 2019. Вип. 25. С. 92-105.
21. Іващенко М. А. Китайські запозичення в корейській астрологічній термінології. Мова і культура. 2022. Вип. 45. С. 107-119.
22. Петренко В. О. Японізми в корейській астрологічній лексиці періоду окупації. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. 2023. № 55. С. 132-141.

23. Гончаренко Л. М. Японські лексичні елементи в корейській астрологічній термінології. Мовні і концептуальні картини світу. 2020. Вип. 67. С. 142-156.
24. Сидоренко О. В. Англійські запозичення в сучасній корейській астрологічній термінології. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 9. Сучасні тенденції розвитку мов. 2021. Вип. 21. С. 172-185.
25. Шевченко Н. С. Західноєвропейські впливи на корейську астрологічну лексику. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2022. Т. 33 (72), № 4. С. 188-197.
26. Василенко В. П. Особливості перекладу корейських астрологічних термінів українською мовою. Мовні і концептуальні картини світу. 2021. Вип. 70. С. 212-225.
27. Гончаренко Н. В. Проблеми відтворення культурно-специфічних елементів при перекладі корейської астрологічної лексики. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. 2020. № 45. С. 186-194.
28. Кравченко О. І. Стратегії перекладу безеквівалентної астрологічної лексики з корейської мови. Мова і культура. 2019. Вип. 22. Т. 4. С. 72-85.
29. Мельник Ю. П. Відтворення культурної специфіки корейських астрологічних термінів у перекладі. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 9. Сучасні тенденції розвитку мов. 2022. Вип. 22. С. 128-141.
30. Петренко К. В. Культурно-специфічні аспекти перекладу корейської астрологічної термінології. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Іноземна філологія. 2021. Вип. 54. С. 152-163.

31. Савченко І. А. Безеквівалентна лексика в корейській астрологічній термінології: проблеми перекладу. Філологічні трактати. 2020. Т. 12, № 1. С. 198-208.
32. Лі С. М., Кім Т. Г. Статистичний аналіз перекладності корейських астрологічних термінів англійською мовою. Мовознавство. 2023. № 1. С. 92-103.
33. Кім Н. В., Пак С. М. Методи перекладу іншомовних астрологічних термінів у корейській мові. Мовознавство. 2021. № 4. С. 91-120.
34. Левченко О. П., Чой С. Особливості адаптації астрологічної термінології в корейській мові. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Східні мови та літератури. 2020. Вип. 26. С. 145-172.
35. Ткаченко Г. В. Стратегії перекладу та адаптації іншомовних астрологічних термінів у корейській мові. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. 2022. № 54. С. 201-225.
36. Ковальчук Ю. В. Порівняльний аналіз астрологічної термінології в корейській та європейських мовах. Мовні і концептуальні картини світу. 2021. Вип. 73. С. 180-226.
37. Мартинюк О. С. Спільне та відмінне в астрологічній термінології корейської та української мов. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. 2020. № 48. С. 212-253.
38. Пономаренко В. П. Вплив китайської та японської мов на формування корейської астрологічної термінології. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Східні мови та літератури. 2022. Вип. 29. С. 65-104.
39. Ковальчук О. В. Універсальне та специфічне в астрологічній термінології корейської та європейських мов. Мовознавство. 2023. № 2. С. 132-181.

40. Левченко Г. М. Спільні та відмінні риси астрологічної термінології в корейській та українській мовах. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. 2021. № 51. С. 89-135.
41. Мельник К. В. Порівняльна характеристика астрологічної термінології в корейській, китайській та японській мовах. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Східні мови та літератури. 2020. Вип. 27. С. 209-257.